

Arbejdsgruppen under Akademisk Råd vedr. ”named person”

SAGSNOTAT

31. OKTOBER 2013

Vedr.: ”Named person” – ordning på HUM

HR- OG PERSONALEAFDELINGEN

Sagsbehandler: Inge-Lise Damberg

Akademisk Råd har i overensstemmelse med UPU’s betænkning¹ i foråret 2013 nedsat en arbejdsgruppe med henblik på etablering af en ”named person”-ordning på HUM.

KAREN BLIXENS VEJ 4
2300 KØBENHAVN S

Dette er arbejdsgruppens forslag til en named person ordning på HUM.

DIR +45 51 30 20 56

Named person på HUM

xwr749@hum.ku.dk
www.hum.ku.dk

Det foreslås at etablere en named person ordningen på HUM, hvor behandlingen af oplysningerne sker indenfor de eksisterende ordninger, der gælder. Det vil sige, hvor named person går til dekanen, hvis der er mistanke om alvorlige brud på normer for god videnskabelig praksis eller videnskabelig uredelighed og ledelsen derefter tager stilling til oplysningerne, om hvorvidt sagen skal videre til PraksisUdvalget, PU eller Udvalget Vedrørende Videnskabelig Uredelighed, UVVU. Eller at der ikke skal foretages yderligere i sagen.

REF: ILD
SAG: XXXXXXXXX
Sagsnr. oplyses ved henv.

Alle ansatte, tidligere ansatte samt udefrakommende kan henvende sig til named person.

Kerneopgaverne for en named person vil være:

- Kollegial rådgivning

¹ Det Udvidede Praksisudvalgs betænkning til bestyrelsen om god videnskabelig praksis på Københavns Universitet, februar 2013

- Information om regler for god forskningspraksis og videnskabelig uredelighed
- Uddannelse, dvs. kursusaktiviteter for VIP og ph.d.-studerende
- Mæglerrolle
- Oplysningspligt over for ledelsen i tilfælde, hvor der er mistanke om alvorlige overtrædelser af reglerne på området

De forskellige opgaver named person skal påtage sig:

Kollegial rådgivning

Opgaver som kollegial rådgivning hører til den type af forvaltningsvirksomhed, som i almindelighed betegnes faktisk forvaltningsvirksomhed. Det er ikke omfattet af de forvaltningsretlige regler om notatpligt, journalisering, aktindsigt, partshøring mv., ligesom det heller ikke er omfattet af persondatalovens regler.

Named person vil alene være omfattet af de retningslinjer og procedurer, som besluttet skal være gældende for named persons varetagelse af disse opgaver.

Information og uddannelse

Named person har en informations- og vejledningsrolle. Vedkommende skal sørge for at uddanne forskningslederne og ph.d.'erne i videnskabelig redelighed og god forskningsetik, og herved bidrage til at der foregår diskussioner om videnskabelig redelighed i de faglige miljøer. Dette kræver at man også holder sig orienteret om de nationale og internationale standarder på området.

Selve named person ordningen skal kommunikeres ud til hele fakultetet på en let forståelig måde.

Mæglerrolle

Named person's opgave som mægler vil blive fastlagt i de ovenfor nævnte retningslinjer og procedure herfor. Eksempelvis hvis det er som mægler ved faglige stridigheder mellem to kollegaer, herunder misforståelser om hvad der regnes som uredelighed eller god videnskabelig praksis, må det betegnes som rådgivningsvirksomhed og dermed som faktisk forvaltningsvirksomhed.

Ved mægling bliver alle berørte parter inddraget.

Mistanke om overtrædelse af god videnskabelig praksis

Denne del er klar den mest komplicerede og mest lovregulerede del af named persons opgaver.

Det er vigtigt at man bliver informeret om, hvilke betingelser, der gør sig gældende, hvis man henvender sig til named person.

En henvendelse til named person kan ikke ske anonymt. Man skal præsentere sig med sit navn og ellers afvises vedkommende uden videre. Man kan heller ikke fortryde og trække sin henvendelse tilbage, først denne har præsenteret sig og givet oplysninger til named person. Der er "point of no return", når man har henvendt sig.

Desuden kan den der rejser en sag ikke påregne at forblive "anonym" ift. den person vedkommende mistænker, hvis det er en henvendelse, som named person går videre med.

En henvendelse kan ske mundtligt som skriftligt; enten ved fremmøde, pr. telefon eller pr. brev/e-mail. I forhold til persondataloven og "registrering" er der dog en afgørende forskel på named person's behandling af en mundtlig og en skriftlig henvendelse.

Mundtlige henvendelser

Hvis anmelder henvender sig mundtlig til named person kan der ske en af følgende to ting:

- 1) Named person vurderer på det foreliggende grundlag, at der ikke foreligger alvorlige brud på normer for god videnskabelig praksis eller videnskabelig uredelighed. Mistanken vurderes som grundløs og der foretages ikke yderligere.

Anmelderen får besked med det samme og ellers hurtigst muligt derefter. Named person registrerer ikke noget om henvendelsen. Sidestilles med kollegial rådgivning.

- 2) Named person vurderer på det foreliggende grundlag, at der foreligger alvorlige brud på normer for god videnskabelig praksis eller videnskabelig uredelighed. Det betyder, at:
 - a. henvendelsen registreres/noteres og videregives til dekanen, som tager sig af det videre i sagen.
 - b. den der bliver anmeldt får oplyst senest ved videregivelsen til dekanen, at named person har modtaget og registreret oplysninger om vedkommende.

Skriftlige henvendelser

SIDE 4 AF 6

Hvis anmelder henvender sig skriftligt til named person enten elektronisk eller i papirformat, så er de modtagne dokumenter omfattet af persondatalovens begreb som værende ”registreret” af named person og der indtræder en oplysningspligt for named person². Der kan ske en af følgende to muligheder:

- 1) Named person vurderer på det foreliggende grundlag, at der ikke foreligger alvorlige brud på normer for god videnskabelig praksis eller videnskabelig uredelighed. Mistanken vurderes som grundløs.

Named person giver anmelderen besked med det samme. Selvom named person ikke går videre med sagen, gælder persondatalovens regler, hvilket betyder:

- a. At henvendelsen registreres/noteres og
- b. Den henvendelsen angår, får oplyst, at named person har modtaget og registreret oplysninger om vedkommende, og at sagen er afsluttet.

- 2) Named person kan på det foreliggende grundlag konkludere, at der foreligger alvorlige brud på normer for god videnskabelig praksis eller videnskabelig uredelighed. Det betyder, at:

- a. henvendelsen bliver registreret og videregivet til dekanen, som tager stilling til den videre behandling.
- b. den der bliver registreret får oplyst senest ved videregivelsen til dekanen, at named person har registreret oplysninger om vedkommende.

² Se nærmere herom i det medfølgende bilag til notatet

Persondataloven

Den der bliver registreret, har krav på at få at vide, at der er sket en registrering af oplysninger om vedkommende i medfør af persondatalovens regler.

Named persons behandling af henvendelser om mistanker om overtrædelse af god videnskabelig praksis vil, uanset om de kan betegnes som forhold af alvorlig karakter eller særlig grov overtrædelse, være underlagt persondatalovens regler om behandling af personlige oplysninger, da det er information om en identificerbar fysisk person i medfør af lovens § 1 og § 3, nr. 1, altså oplysninger vedrørende en konkret persons handlinger.

Det brede behandlingsbegreb i persondataloven medfører også, at den dataansvarliges eller dennes repræsentant (=named persons) interne anvendelse af oplysningerne også omfattes af persondataloven.

Endvidere vurderes det, at typen af oplysninger (mistanker om overtrædelse af god videnskabelig praksis) vil spænde over fortrolige oplysninger i persondatalovens § 6 (tjenestelige forhold /tjenestelige forseelser) til følsomme oplysninger i § 8 (strafbare forhold) helt afhængig af overtrædelsens karakter mv. Fortrolige oplysninger skal her forstås i overensstemmelse med straffelovens § 152 og forvaltningslovens §§ 27 og 28.

Fælles for oplysningerne gælder det, at de kommer fra en tredjemand (anmelderen), som ikke har fået samtykke fra den oplysningerne angår (den registrerede) til at behandle eller videregive oplysningerne.

Oplysningspligt

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 29, stk. 1 side 114, at oplysningspligten indtræder ved registreringen. Blandt andet for at den registrerede kan varetage sine interesser.

Hvad der skal forstås "ved registreringen" i § 29, stk. 1 kan man ikke læse af loven eller forarbejderne. I den kommenterede persondatalov side 306 er anført følgende betragtning: "Under hensyntagen til, at udtrykket skal fastlægges på baggrund af direktiv 95/46/EF artikel 11, stk. 1, må det formentlig forstås som dækkende over den omstændighed, at personoplysninger undergives edb-behandling eller indføres i et manuelt register."

På den baggrund må det kunne konkluderes, at der må sondres mellem, hvorvidt der er tale om en personlig eller skriftlig henvendelse til named person.

Hvis named person modtager en skriftlig henvendelse pr. mail eller papir, så falder de modtagne ”dokumenter” ind under lovens begreb som værende ”registret” af named person.

Hvorimod henvender en tredjemand/anmelder sig personligt til named person, og named person efterfølgende vurderer henvendelsen som værende grundløs, så falder det uden for begrebet ”ved registreringen” og dermed ikke underlagt noget krav om registrering og oplysningspligt. Kan vel nærmest beskrive som henhørende under en uformel kollegial rådgivning fra named persons side til en kollega.

Er det en skriftlig henvendelse påhviler det named person af egen drift at give den oplysningerne angår (den registrerede) indsigt i oplysningerne efter reglerne i persondatalovens § 29, ”*senest når videregivelsen af oplysningerne finder sted, at give den registrerede meddelelse om følgende:*

- 1) hvem er den dataansvarlige eller dennes repræsentant – dvs named person.
- 2) formålene med behandlingen, - dvs. at undersøge, hvorvidt der foreligger videnskabelig uredelighed og tilsikre at forskningen ved HUM, KU sker i overensstemmelse med god videnskabelig praksis.
- 3) eventuelle yderligere oplysninger, som er nødvendige for at den registrerede kan varetage sine interesser herunder typen af oplysninger som er modtaget samt vejledning om reglerne for indsigt i oplysningerne.

Oplysningspligten omfatter ikke oplysning om, hvilke konkrete oplysninger, der er modtaget eller hvem der har henvendt sig med mistanken.

Den registrerede kan dog til enhver tid bede om at få adgang til oplysningerne og hvem anmelderen er (egen acces).